

Bản án số: 26/2024/HNGĐ-PT

Ngày 19 - 12 - 2024

“V/v tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”.

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH NGHỆ AN

- *Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:*

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Phạm Văn Phần

Các Thẩm phán: Bà Thái Thị Hồng Vân

Bà Nguyễn Thị Thanh Nga

- *Thư ký phiên tòa:* Bà Nguyễn Thị Hằng - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An tham gia phiên tòa:* Bà Nguyễn Thị Tâm - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 12 năm 2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An xét xử phúc thẩm công khai vụ án Hôn nhân và gia đình thụ lý số 21/2024/TLPT-HNGĐ ngày 28 tháng 10 năm 2024 về việc “Tranh chấp người trực tiếp nuôi con chung sau khi ly hôn”. Do Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 32/2024/HNGĐ-ST ngày 10 tháng 7 năm 2024 của Tòa án nhân dân huyện Nghĩa Đàn, tỉnh Nghệ An, bị kháng cáo. Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 30/2024/QĐ-PT ngày 29 tháng 11 năm 2024, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Anh Hồ Mạnh S, sinh năm 1981; Địa chỉ: số nhà G, đường H, phường L, thị xã T, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

- *Bị đơn:* Chị Nguyễn Thị Ngọc Á, sinh năm 1998. Địa chỉ: xóm H, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

Người đại diện theo uỷ quyền của chị Á: Ông Hoàng Trọng Đ, sinh năm 1958. Địa chỉ: đường T, xóm E, xã H, thành phố V, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của chị Nguyễn Thị Ngọc Á: Bà Trần Thị Thanh H, luật sư thuộc Văn phòng L – Đoàn luật sư N1. Có mặt;

- *Người kháng cáo:* Chị Nguyễn Thị Ngọc Á, bị đơn;

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Tại đơn khởi kiện, các lời khai, hòa giải và trong quá trình xét xử, nguyên đơn anh Hồ Mạnh S trình bày: Anh Hồ Mạnh S và chị Nguyễn Thị Ngọc Á trước đây là vợ chồng đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn số 12/2020/QĐST-HNGĐ ngày 18/02/2020 của Tòa án nhân dân thị xã Thái Hòa,

tỉnh Nghệ An theo quyết định, về con chung: Giao cho chị Nguyễn Thị Ngọc Á trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng con chung là cháu Hồ Văn Khang N, sinh ngày 18/11/2019 cho đến khi con chung trưởng thành. Tuy nhiên, sau khi được giao con, chị Á không ở nhà nuôi con mà bỏ đi làm ăn xa bỏ bê con cho mẹ chị Á là bà Lê Thị O nuôi trong thời gian cháu N còn quá nhỏ và dịch covid. Do chị Á không ở nhà nên con chung không được bú mẹ mà phải dùng sữa ngoài do anh S đưa lên. Anh S đã làm đơn yêu cầu thay đổi người nuôi con nhưng do mẹ chị Á đưa con đi giấu và chị Á không có mặt tại địa phương nên Tòa án không giải quyết được. Mãi tới năm 2023, chị Á mới về chăm nuôi con; nhiều lần anh S lên thăm con và đưa đường sữa lên cho con thì bị mẹ chị Á gây khó khăn cản trở, chửi bới và có lần chị Á cùng mẹ đã dùng ghế đánh anh S gây khó khăn trong việc thực hiện được quyền thăm con, anh S đã ghi lại được bằng video. Về hoàn cảnh chị Á chưa có nhà cửa riêng đang phải sống nhờ nhà bố, mẹ đẻ không có công ăn việc làm ổn định thường xuyên đi làm ăn xa. Thời gian gần đây sợ anh S giành quyền nuôi con nên chị Á mới thuê ô tô để làm đẹp nhưng điều kiện kinh tế không đảm bảo để chăm sóc nuôi dạy con. Còn anh S thì có nhà riêng ổn định, có ô tô cho thuê có công ăn việc làm ổn định hiện là giám đốc công ty X lương hàng tháng là 21.000.000 đồng, có vốn điều lệ 500.000.000 đồng và có ô tô cho thuê tại thị xã T mỗi tháng là 12.000.000 đồng. Bố, mẹ anh S ở cạnh nhà có lương hưu ổn định có điều kiện rảnh rỗi hộ trợ anh S chăm sóc thêm con cái. Gia đình anh S ở gần trường học có đủ điều kiện đưa đón con, môi trường giáo dục tốt hơn. Nay anh S khởi kiện yêu cầu Tòa án thay đổi cho anh S là người trực tiếp nuôi con đối với cháu Hồ Văn Khang N, sinh ngày 18/11/2019. Anh S không yêu cầu chị Á cấp dưỡng nuôi con.

Chị Nguyễn Thị Ngọc Á và người được ủy quyền của chị Á trình bày: Theo quyết định công nhận thuận tình ly hôn của Tòa án nhân dân thị xã Thái Hòa, chị Nguyễn Thị Ngọc Á được giao trực tiếp nuôi cháu Hồ Văn Khang N, sinh ngày 18/11/2019 cho đến khi trưởng thành, sau khi được giao con chị Á đem con về sống với bố mẹ đẻ. Trong thời gian chị Á đi làm ở S do dịch covid nên tạm thời phải để con cho bố, mẹ đẻ chăm nuôi, sau đó một thời gian khi có tạm trú tạm vắng thì đưa con vào Miền Nam cùng ở và làm việc. Năm 2021, chị Á về thành phố V, tỉnh Nghệ An học nghề nên phải để ông bà ngoại trực tiếp chăm nhưng chị Á cũng thỉnh thoảng về nhà để chăm con. Nhưng hiện nay chị Á đã mở cơ sở kinh doanh, chăm sóc khách hàng, trang điểm cô dâu, nail... và bán hàng nước giải khát có thu nhập hàng tháng là 20.000.000 đồng. Ngoài ra còn trực camera cho công ty TNHH T mức lương 4.000.000 đồng. Tổng cộng là 24.000.000 đồng mỗi tháng. Hiện tại đang ở chung với bố mẹ đẻ có nhà ở rộng rãi có môi trường sống tốt. Thời điểm không trực tiếp nuôi con nhưng chị Á vẫn gửi tiền về cho gia đình chăm nuôi cháu N đầy đủ, cháu mạnh khỏe và học hành tốt. Còn việc chị Á và mẹ chị Á có lần không cho anh S đón con là do không thống nhất được ý kiến nên có lời qua tiếng lại. Còn các lần khác chị Á vẫn cho đón con bình thường. Do vậy chị Á và người đại diện theo ủy quyền thấy chị Á có đầy đủ điều kiện để nuôi con đề nghị Tòa án bác yêu cầu khởi kiện của anh Hồ Mạnh S.

Tại Bản án Hôn nhân và Gia đình sơ thẩm số 32/2024/HNGĐ-ST ngày 10 tháng 07 năm 2024 của Tòa án nhân dân huyện Nghĩa Đàn, tỉnh Nghệ An đã quyết định: Căn cứ vào khoản 1 Điều 28, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, Điều 147, Điều 203, Điều 264, Điều 266, Điều 271 và khoản 1 Điều 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự Điều 58, Điều 81, Điều 82, Điều 83 và Điều 84 của Luật hôn nhân và gia đình năm 2014 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về án phí, lệ phí tòa án. Tuyên xử: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh Hồ Mạnh S về yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với bị đơn chị Nguyễn Thị Ngọc Á. Buộc chị Nguyễn Thị Ngọc Á giao cháu Hồ Văn K Nguyên sinh ngày 18/11/2019 cho anh Hồ Mạnh S trực tiếp, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục đến khi trưởng thành (đủ 18 tuổi). Tạm hoãn việc cấp dưỡng nuôi con cho chị Nguyễn Thị Ngọc Á do anh S không yêu cầu.

Chị Á có quyền thăm nom, chăm sóc con chung không ai được quyền ngăn cản. Vì lợi ích mọi mặt của con chưa thành niên, theo yêu cầu của một hoặc cả hai bên, Tòa án có thể quyết định việc thay đổi người trực tiếp nuôi con và mức cấp dưỡng nuôi con.

Bản án còn tuyên về quyền và nghĩa vụ của người phải thi hành án; án phí và quyền kháng cáo của các đương sự trong vụ án.

Ngày 22 tháng 7 năm 2024, bị đơn chị Nguyễn Thị Ngọc Á kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, với lý do: Nhận định và quyết định trong bản án dân sự sơ thẩm số 32/2024/HNGĐ ngày 10/7/2024 của Tòa án nhân dân huyện Nghĩa Đàn, tỉnh Nghệ An là không khách quan, không tôn trọng sự thật khách quan, không đúng với sự thật và không đúng với quy định của pháp luật mà mang tính suy diễn nhằm bảo vệ cho nguyên đơn dẫn đến xâm phạm đến quyền, lợi ích hợp pháp, quyền nuôi con của chị Á được pháp luật bảo vệ. Do đó, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm xét xử lại giao con chung cháu Hồ Văn Khang N cho chị Ngọc Á nuôi dưỡng.

Tại phiên tòa phúc thẩm, chị Nguyễn Thị Ngọc Á giữ nguyên nội dung kháng cáo.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An phát biểu quan điểm: Quá trình giải quyết vụ án tại cấp phúc thẩm Thẩm phán, Hội đồng xét xử, Thư ký Tòa án và các đương sự chấp hành đúng quy định của pháp luật. Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử, không chấp nội dung kháng cáo của chị Nguyễn Thị Ngọc Á; căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng dân sự, giữ nguyên Bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Tại phiên tòa, Hội đồng xét xử đã hỏi ý kiến của các đương sự về việc có thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án hay không nhưng các đương sự không thỏa thuận được. Do đó, Tòa án tiếp tục xét xử vụ án theo thủ tục chung.

[2] Xét nội dung vụ án: Anh Hồ Mạnh S và chị Nguyễn Thị Ngọc Á trước đây là vợ chồng. Tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 12/2020/QĐST-HNGĐ ngày 18/02/2020 của Tòa án nhân dân thị xã Thái Hòa, tỉnh Nghệ An đã công nhận thỏa thuận ly hôn giữa chị Nguyễn Thị Ngọc Á và anh Hồ Mạnh S; về nuôi con chung Tòa án công nhận: Giao cho chị Nguyễn Thị Ngọc Á trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng con chung là cháu Hồ Văn K Nguyên sinh ngày 18/11/2019 cho đến khi con chung trưởng thành. Tuy nhiên, sau khi vợ chồng ly hôn, chị Á đi làm ăn để lại cháu Hồ Văn Khang N cho bà Lê Thị O (mẹ chị Á) và là bà ngoại của cháu nuôi dưỡng, chăm sóc. Tòa án cấp sơ thẩm sau khi xem xét các chứng cứ, tài liệu; căn cứ các quy định của pháp luật đã quyết định buộc chị Nguyễn Thị Ngọc Á giao cháu Hồ Văn K Nguyên sinh ngày 18/11/2019 cho anh Hồ Mạnh S trực tiếp, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục đến khi trưởng thành (đủ 18 tuổi).

[3] Xét kháng cáo của chị Nguyễn Thị Ngọc Á, thấy rằng: Anh Hồ Mạnh S và chị Nguyễn Thị Ngọc Á trước đây là vợ chồng và có 01 con chung cháu Hồ Văn K Nguyên sinh ngày 18/11/2019. Việc chăm sóc, nuôi dưỡng con chung chưa thành niên là quyền và cũng là nghĩa vụ của vợ chồng sau khi ly hôn. Trong quá trình giải quyết vụ án cả chị Á và anh S đều có nguyện vọng trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc con chung. Tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 12/2020/QĐST-HNGĐ ngày 18/02/2020 của Tòa án nhân dân thị xã Thái Hòa, tỉnh Nghệ An đã giao cháu Hồ Văn K Nguyên sinh ngày 18/11/2019 cho chị Nguyễn Thị Ngọc Á trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng con chung cho đến khi con chung trưởng thành. Tuy nhiên, mặc dù được giao trực tiếp nuôi dưỡng con chung (tại thời điểm cháu N mới chưa đầy 04 tháng tuổi) rất cần sự chăm sóc trực tiếp của người mẹ nhưng chị Á đã đi làm ăn xa để lại cháu Hồ Văn Khang N cho bà Lê Thị O (mẹ chị Á) và là bà ngoại của cháu nuôi dưỡng, chăm sóc. Trong quá trình giải quyết vụ án tại Tòa án cấp sơ thẩm cũng như tại Tòa án cấp phúc thẩm chị Á cũng thừa nhận, sau khi được giao trực tiếp nuôi con chung, chị đi làm ăn, học nghề xa và đã nhờ bố mẹ chị Á nuôi dưỡng, chăm sóc cháu N đến năm 2023 chị Á mới tạo lập thuê ốt kinh doanh để có điều kiện chăm sóc con. Mặt khác, căn cứ các tài liệu có tại hồ sơ vụ án xác định anh Hồ Mạnh S hiện có nghề nghiệp, thu nhập ổn định và có đủ điều kiện nuôi con chung chưa thành niên tốt hơn và cháu Hồ Văn K Nguyên hiện cũng đã trên 05 tuổi. Để đảm bảo quyền lợi về mọi mặt cho con chưa thành niên, Tòa án cấp sơ thẩm quyết định giao cháu Hồ Văn K Nguyên cho anh Hồ Mạnh S trực tiếp nuôi dưỡng là phù hợp. Do đó, không có căn cứ để chấp nhận kháng cáo của chị Nguyễn Thị Ngọc Á, cần giữ nguyên bản án sơ thẩm.

[4] Về án phí: Kháng cáo của chị Á không được chấp nhận nên phải chịu án phí phúc thẩm theo quy định.

[5] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị, Hội đồng xét xử không xem xét và đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự, không chấp nhận kháng cáo của chị Nguyễn Thị Ngọc Á, giữ nguyên bản án sơ thẩm. Áp dụng các Điều 58, 81, 83, 84 của Luật Hôn nhân và gia đình. Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh Hồ Mạnh S về yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với bị đơn chị Nguyễn Thị Ngọc Á. Buộc Chị Nguyễn Thị Ngọc Á giao cháu Hồ Văn K Nguyên sinh ngày 18/11/2019 cho anh Hồ Mạnh S trực tiếp, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục đến khi trưởng thành (đủ 18 tuổi). Tạm hoãn việc cấp dưỡng nuôi con cho chị Nguyễn Thị Ngọc Á do anh S không yêu cầu.

Chị Á có quyền thăm nom, chăm sóc con chung không ai được quyền ngăn cản. Vì lợi ích mọi mặt của con chưa thành niên, theo yêu cầu của một hoặc cả hai bên, Tòa án có thể quyết định việc thay đổi người trực tiếp nuôi con và mức cấp dưỡng nuôi con.

2. Về án phí phúc thẩm: Chị Nguyễn Thị Ngọc Á phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) án phí dân sự phúc thẩm nhưng được khấu trừ số tiền tạm ứng 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) đã nộp theo Biên lai thu số 0012401 ngày 30 tháng 7 năm 2024 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Nghĩa Đàn, tỉnh Nghệ An.

3. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật, kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

4. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Nghệ An;
- TAND huyện Nghĩa Đàn;
- Chi cục THADS huyện Nghĩa Đàn;
- Các đương sự;
- Lưu HSVA.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Phạm Văn Phấn